

číslo 2

ročník XXIX.

Vyšlo: december 2020

Ked' sa bábätko
vypýta skôr

Pomoc aj
v časoch
pandémie

Ako
fotografia
búra bariéry

Marianna Kis:
Sférický svet (2019)

Príloha:
**Pandémia
ochorenia
COVID-19**

Dobrovoľníci sú barlou pre spoločnosť, najmä v ťažkých časoch

Bratislavské dobrovoľnícke centrum funguje od roku 2013 a jeho úlohou je prepojať neziskové organizácie a dobrovoľníkov. Dobrovoľníctvo je venovanie času, schopností a vedomostí iným (jednotlivcom, organizáciám alebo skupinám), bez nároku na odmenu.

V praxi to vyzerá tak, že dobrovoľníkov, ktorí k nám prichádzajú, nasmerujeme po krátkom rozhovore k neziskovej organizácii, ktorá sa venuje aktivitám, o ktorých sa zaujímajú. A naopak, aj organizácie sa snažíme vzdelávať a pripravovať na prácu s dobrovoľníkmi. Organizujeme rôzne školenia manažmentu dobrovoľníkov, na ktorých sa zástupcovia neziskoviek dozvedia všetko o práci s dobrovoľníkmi. Výsledkom sú spokojní dobrovoľníci a vďačné neziskovky.

Dobrovoľníkom môže byť každý, komu zostane po práci, škole, rodine a koníčkoch čas aj na pomáhanie. Ideálne v rozmedzí od 2 do 4 hodín týždenne. Dobrovoľníci si vyberajú z dobrovoľníckych ponúk v oblasti kultúry, športu a prírody, medzi najvyhľadávanejšie patria dobrovoľnícke aktivity zo sociálnej oblasti. Teda venovanie času seniorom, sociálne slabým, ľuďom bez domova, dlhodobo chorým, atď. Okrem dobrovoľníckych ponúk, ku ktorým sa po registrácii dostane každý prostredníctvom nášho webu, máme aj vlastné dobrovoľnícke programy, ktoré sú veľmi populárne.

Populárne dobrovoľnícke programy

Som tu pre teba – doučovanie znevýhodnených detí v krízových centrách a nízkoprahovej sociálnej službe v Bratislave raz týždenne. V čase pandémie prebieha doučovanie online. Spravidla ide o pomoc s vypracovaním domácej úlohy, dovysvet-

ľovanie učiva alebo jednoduchý rozhovor s dieťaťom. Momentálne doučujú naši dobrovoľníci v hlavnom meste 26 detí. Dobrovoľníkov/doučovateľov aktuálne hľadáme pre znevýhodnené deti vo Vrakuni, Dúbravke a Petržalke. Podmienkou zapojenia je vek nad 18 rokov a čas 2 hodiny týždenne.

DobroZUška – dobrovoľníci/umelci učia znevýhodnené deti z krízových centier v Bratislave kresliť, spievať alebo hrať na hudobný nástroj. Momentálne hľadáme učiteľa klavíra pre dieťa v Krízovom stredisku Dúha vo Vrakuni. Záujemcovia by mali byť tpežliví, starší ako 21 rokov a mať čas 2 hodiny týždenne.

Čítankovo – seniorky/dobrovoľníčky chodia čítať rozprávky deťom do materských škôl. Pridanou hodnotou je aj interaktívne rozprávanie seniora a rozoberanie čítaného obsahu spolu s deťmi. Dobrovoľnícky program je určený pre seniorov nad 60 rokov.

Tourist Angels – dobrovoľníci navigujú

turistov na strategických miestach v centre hlavného mesta do cieľa ich cesty. Cieľom programu je podpora cestovného ruchu a jeho rozvoj v Bratislavskom kraji. Záujemcovia by mali mať viac ako 15 rokov, angličtinu na komunikačnej úrovni a čas raz týždenne.

Chránme krajinu Dunaja – dobrovoľnícky program v spolupráci so Štátnou ochranou prírody určený pre dobrovoľníkov, ktorí majú vzťah k enviro témam a chcú pomáhať pri ochrane životného prostredia. Program realizujeme v závislosti od počasia.

Dobrovoľníctvo v zahraničí – Európske zbory solidarity podporujú medzinárodnú dobrovoľnícku aktivitu mladých ľudí a rozvoj solidarity v rámci Európy. Vytvára pre mladých možnosť vycestovať do zahraničia a získať skúsenosť cez projekty EZS.

Dobrovoľníctvo na školách – zapájanie základných a stredných škôl do dobrovoľníctva prostredníctvom rôznych programov a projektov BDC.

Firemné dobrovoľníctvo – darovanie času, vedomostí a schopností neziskovým organizáciám, ktoré ich pomoc potrebujú. Firemné dobrovoľníctvo obľubujú najmä zamestnanci nadnárodných spoločností, ktoré majú svoje zastúpenie na Slovensku.

ky najazdených kilometrov, ktoré takýmto spôsobom venovali iným. V čase krízy sa mnohé problematické situácie javia byť zúfalé. Takou bola pre nás informácia, že deti v jednom z bratislavských krízových centier nemajú dlhodobu pudingy a deti sa ich veľmi dožadujú. Spojili sme teda sily s Národnou potravinovou bankou a Voltiou, ktorá nám na mesiac požičala elektromobil. Od spoločnosti Hollen sme na ten istý čas dostali milého pána šoféra. V priebehu mesiaca sme dvakrát týždenne zásobovali 5 krízových centier v Bratislave základnými potravinami. Bonusom pre

Dobrovoľníctvo v ťažkých časoch

Zlé správy nás takmer vždy zastihnú nepripravených. V marci sme si to prežili všetci. S odstupom času ale musíme skonštatovať, že bratislavskí dobrovoľníci sa zmobilizovali rekordne rýchlo. Za mesiac od vyhlásenia výzvy #kazdypotrebuje rusko ušlo viac ako 200 dobrovoľníkov takmer 5 500 rúšok. Prvé rúška z rúk našich šikovných dobrovoľníkov putovali do neziskových organizácií, dlhodobu chorým, znevýhodneným deťom a seniorom. Neskôr sme zásobovali aj najväčšie bratislavské nemocnice. Veľkou pomocou nám boli v čase prvej vlny pandémie aj dobrovoľníci, ktorí rúška rozvážali, alebo tí, ktorí nám darovali látky na ich ušitie. Často to boli hodiny času a desiat-

deti bol aj obľúbený puding všetkých farieb a chutí značky Dr. Oetker. Výzvu #niesme-natomrovna podporila aj široká verejnosť individuálnymi nákupmi základných potravín, ktoré sme zhromažďovali v našom sídle. Ak je na krízových situáciách niečo pozitívne, tak sú to bezpochyby silné emócie z nečakanej pomoci. To, akým spôsobom sa ľudia zomkli, bolo až neuveriteľné.

Týždeň dobrovoľníctva 2020

S malou dušičkou sme sa už od leta pripravovali na našu akciu roka. Týždeň dobrovoľníctva je zjednodušene povedané Týždňom dobrých skutkov v Bratislavskom kraji. Dobrovoľníci pomáhajú neziskovým organizáciám, ktoré sa o ich pomoc uchádzajú.

Aktivity tohto roka boli vzhľadom k epidemiologickej situácii presunuté po väčšine prípadov do exteriéru a keďže bolo krásne slnečno, Týždeň dobrovoľníctva dopadol výborne. Okrem tradičných a obľúbených dobrovoľníckych aktivít ako sú maľovanie, kosenie a sadenie, sa dobrovoľníci mohli zapojiť aj do nových aktivít. Spolu sme postavili altánok pre ľudí bez domova, vytvorili bosonohý chodník z pneumatík pre deti z materského centra a pomohli s budovaním nového parku v Novej Cvernovke.

Srdce na dlani 2020

Začiatok decembra patrí každoročne oceňovaniu dobrovoľníkov Srdcom na dlani. Zaslúžia si ho, pretože venujú svoj čas a vedomosti nezištne iným. Koniec roka je tak pre nás obrovským zadostučinením, pretože sa stretávame spolu s našimi dobrovoľníkmi na jednom mieste a spomíname na spoločné akcie. Tento rok sme sa žiaľ nemohli stretnúť všetci, a tak sme slávnostné oceňovanie presunuli do online priestoru. Srdce na dlani sme tento rok udelili v 7. kategóriách. Nominovať mohol každý, kto mal vo svojom okolí výnimočného dobrovoľníka, organizáciu alebo dobrovoľnícky projekt. O udelení ocenenia rozhodla 5-členná nezávislá komisia a Srdce na dlani za rok 2020 sme vďaka odovzdali podvečer 3. decembra.

Výzva: Ak sa chcete zapojiť do dobrovoľníckych projektov Som tu pre teba a Dobro-ZUŠka, napíšte prosím na adresu dobrovoľnictvo@dobrovoľnictvoba.sk.

Michaela BAGALOVÁ
koordinátorka dobrovoľníkov

Kontakt:
Bratislavské dobrovoľnícke centrum
Stará tržnica, Nám. SNP 25
811 01 Bratislava
telefón: 0918 569 781
e-mail: ahoj@dobrovoľnictvoba.sk
web: www.dobrovoľnictvoba.sk

Toto číslo vyšlo s finančnou podporou spoločnosti CURADEN Slovakia s.r.o., slovenského distribútora produktov dentálnej hygieny značky Curaprox. Ďakujeme.

Obsah:

Dobrovoľníci sú barlou pre spoločnosť, najmä v ťažkých časoch.....	2 – 3
Keď sa bábätko na svet vypýta skôr.....	4 – 5
Keď sa stretnú PRIMA ľudia, ktorí chcú zanechať STOPU	6
Onkologickým pacientom pomáha už 30 rokov	7
Pomoc aj v časoch pandémie.....	8 – 9
Dnes žijeme s Maximkom v srdci. Aj vďaka Plamienku.....	10
Ako fotografia búra bariéry	11

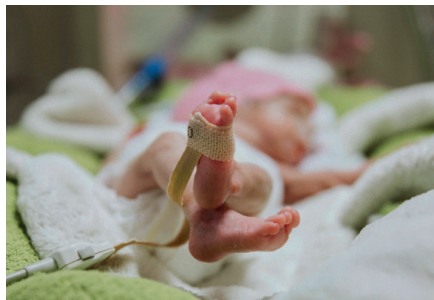
Príloha: Pandémia ochorenia COVID-19

Mať dieťa nie je v dnešnej dobe samozrejmosťou. Dlhý a náročný boj mladých párov byť v budúcnosti rodinou s dieťaťom je v mnohých prípadoch sprevádzaný neistotou, často sklamaním. Táto snaha ide aj mnohokrát ruka v ruku s medicínskou pomocou dopracovať sa raz k rodičovstvu. Otehotnieť však ešte neznamená víťazstvo a v dôsledku viacerých príčin sa mnoho detí rodí pred termínom pôrodu.

Ked' sa bábätko na svet vypýta skôr

Žiaľ, tento trend stúpa a príchodom na svet predčasne narodeného dieťaťa sa začína náročná cesta bábätko, ktoré váži niekedy aj menej ako 600 či 700 g, ale aj jeho rodičov a širšej rodiny. Na Slovensku však nezostávajú sami a pomocnú ruku im počas niekoľko-týždňovej, často krát aj niekoľkomesačnej hospitalizácie dieťaťa už takmer 10 rokov podáva občianske združenie malíčiek.

Každé 11. dieťa na Slovensku príde na svet predčasne, teda medzi 24. – 36. týždňom tehotenstva, čo je ročne viac ako 5 000 detí. Iba za posledných 15 rokov u nás vzrástol počet predčasne narodených detí o viac ako 30 %. „Predčasný pôrod je vážny problém, ktorý prináša do rodín mnoho neistoty a strachu. Radosť z narodenia bábätko sa razom zmení na boj o jeho život, ktorý nemusí vždy skončiť úspešne. Predčasne narodené deti mnohokrát vážia menej ako kilogram a ich prognózy do budúcnosti bývajú nejasné,“ opisuje Ľubica Kaiserová, predsedníčka a zakladateľka združenia. Práve osobný zážitok ju podnietil spojiť komunitu ľudí s podobným osudom a odovzdávať si navzájom skúsenosti, informácie a pomáhať si v tejto neľahkej životnej etape. „Pri zakladaní združenia sme hľadali názov, ktorý by vystihol, že ide o tých najmenších. Víťazom bol malíčiek, pre-

tože takto môžeme nazvať malíčkové dievčatko i chlapčeka,“ vysvetľuje Ľ. Kaiserová.

Sme tu pre predčasníatka a ich rodičov

Rodičia mnohokrát ani netušia, čo so sebou prináša predčasný pôrod, aký strach, komplikácie a neistotu do budúcnosti. Keď sa vysporiadajú s prvotným šokom, objaví sa obrovské množstvo otázok, na ktoré by chceli všetky odpovede hneď. Nikto im však na začiatku nedá žiadnu záruku, čo sa zdravia a života ich dieťaťa týka. Všetko ukáže až čas. Ako sa však s touto ťažkou situáciou popasovať?

OZ malíčiek je rodičovskou organizáciou, združením rodičov predčasne narodených detí. „Sme rodičia, ktorí poznajú nekonečné hodiny presedené pri inkubátore. Strávili sme

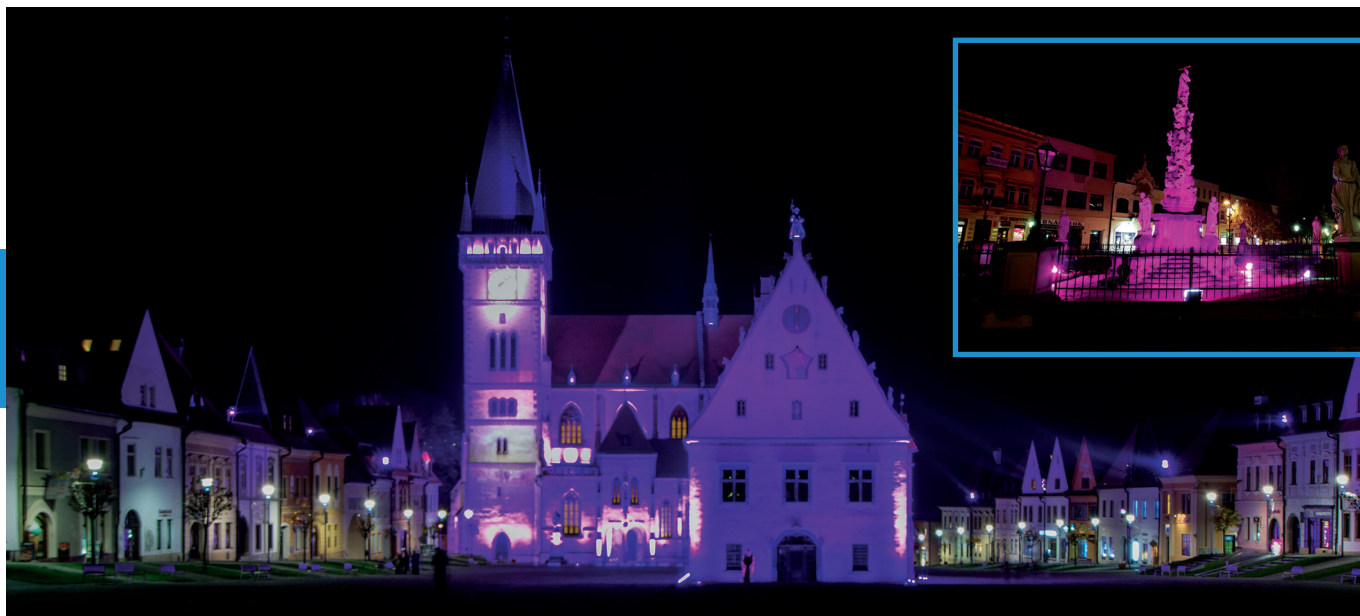
mesiace v najrôznejších ordináciách odborných lekárov či rehabilitačných centrách, len aby sme pomohli našim deťom. Pýtali sme sa tie isté otázky a hľadali na ne odpovede. Čo sme sa dozvedeli, chceme posúvať ďalej, a čo ešte nevieme, na to odpovede hľadáme,“ hovorí Iveta Jančoková, členka výkonnej rady OZ malíčiek a mama predčasníatka Tomáška, narodeného v 27. týždni tehotenstva. Ako dodáva, združenie malíčiek, ktoré vzniklo v apríli 2011 z iniciatívy rodičov na podporu predčasne narodených detí a ich rodín, je pomyselným mostom medzi rodinami a odbornou verejnosťou s cieľom prispieť k zlepšeniu starostlivosti o predčasne narodené deti a ich rodiny od prvého nadýchnutia. V spolupráci s odborníkmi združenie realizuje projekty, ktoré pomáhajú k zvýšeniu komplexnej starostlivosti o predčasne narodené deti a ich rodiny, osvetou sa zapája k zvyšovaniu povedomia o problematike predčasných pôrodov a starostlivosti o „predčasníatka“.

Blízkosť mamy a otca

Každý rodič si najviac na svete želá, aby jeho dieťa bolo zdravé. Rozdiel po pôrode donoseného a predčasne narodeného dieťaťa je, že blízkosť rodiča s bábätkom sa po pôrode diametrálne líši. Extrémne nedonosení novorodenci bojujú od prvej sekundy o svoje miesto na tomto svete, o svoj život a zdravie. Ich prvý kontakt s mamou nie je na jej hrudníku, ale predčasníatka podstupujú mnohé zákroky na ich záchranu a lono mamy nahrádza na dlhé týždne, ba až mesiace inkubátor. Práve v tomto období je pre rodičov dôležitá pomoc a podpora okolia. Aj príručka pre rodičov z „dielne“ združenia je podporou v tejto novej životnej situácii. Okrem knižnej verzie je dostupná aj ako e-kniha a od novembra 2020 už aj ako audio kniha.

Cieľom malíčka je, aby deti odchádzali z nemocnice domov čo najzdravšie. Prioritou je tiež, aby predčasne narodené dieťa a jeho rodina mala v zdravotníckom zariadení vytvorený priestor pre spoznávanie sa. V neposlednom rade prispieva aj k informovanosti, aby verejnosť mala dostatok informácií o problematike predčasných pôrodov a ich možných následkoch.

K zlepšovaniu podmienok na oddeleniach združenie prispieva aj vlastnou angažovanosťou pri realizácii svojich prieskumov a prezentácii ich výsledkov odbornej verejnosti (napr. Očami rodičov – Starostlivosť zameraná na novorodenca a rodinu), alebo aj zapájaním sa do medzinárodného dotazníkového zisťovania, ako to bolo počas spolupráce s organizáciou The European Foundation for the Care of Newborn Infants na tému dopadu pandémie COVID-19 na situáciu na oddeleniach a na blízkosť rodičov a ich predčasne narodených detí.

Veľké skutky pre našich najmenších

Hlavným poslanstvom činnosti OZ malíček je, aby predčasne narodené deti mohli byť spolu s rodičmi od prvej chvíle a aby prítomnosť blízkych bola vnímaná ako tá najlepšia starostlivosť o dieťa. Na svojom „konte“ má už množstvo zásluh v pomoci pre predčasne narodené deti a ich rodiny, vrátane školení neonatológii v Koncepte bazálnej stimulácie prostredníctvom Inštitútu bazál-

nej stimulácie, vďaka čomu sa už viac ako 11 rokov posúva ošetrovateľská a liečebná starostlivosť o predčasne narodené deti na jednotkách intenzívnej starostlivosti. Členky združenia sa tiež zamerali na potrebu rozvoja psychomotorického vývinu a zdravý vývin dieťaťa metódou medzinárodne uznávanej odborníčky Evy Kiedroňovej.

Činnosť združenia sa sústreďuje na zlepšovanie podmienok počas pobytu dieťaťa v nemocnici napr. materiálnou pomocou jednotlivým oddeleniam (nákupom profesionálnych odsávačiek materského mlieka, špeciálnych hniezd – neobedov, vyhrievaných postieľok, inkubátorov, kresiel na kľokankovanie, tabletov, fotoaparátov, ktoré zmierňujú prekonávať chvíle prvého odlúčenia rodiča s ich dieťaťom, prístrojov, plienok a pod.). Rovnako tak je malíček tvorcom projektu Prvá fotka bábätko, ktorá zbližuje rodičov s ich dieťaťom a je ich prvým kontaktom na diaľku. Mama dostáva na gratulačnej kartičke obrázok svojho bábätko, aby ho mohla vidieť skôr, ako jej to stav bábätko či jej stav dovoľí. Fotografia novorodeného bábätko má pozitívny vplyv na psychiku mamy či na podporu laktácie. Ak osobný kontakt nie je možný, vďaka IP kamerám nad inkubátormi a prostredníctvom online prenosu môžu rodičia a blízka rodina sledovať svoje bábätko aj na diaľku.

Každoročne sa pod taktovkou OZ malíček organizujú rôzne podujatia pomáhajúce a spájajúce rodiny s predčasne narodenými deťmi. Činnosť združenia sa sústreďuje aj na aktivity spojené so 17. novembrom, Svetovým dňom predčasne narodených detí, prostred-

níctvom ktorého upozorňuje a zvyšuje povedomie verejnosti o tejto problematike. Vtedy sa mnohé dominanty vo svete, ale už aj na Slovensku, rozsvietia na purpurovo – do farby predčasniatok.

Od roku 2012 organizuje OZ malíček benefičný koncert Purpurové srdce, spojený s odovzdávaním cien osobnostiam, ktoré významne prispeli k zlepšeniu podmienok v starostlivosti a osvete o predčasne narodené deti.

Rovnako na webovom sídle združenia a súbežne aj na sociálnych sieťach sú zverejňované novinky, edukatívne články a rozhovory s odborníkmi z rôznych oblastí zdravotnej starostlivosti, aby sme rodičom vedeli poradiť, aj keď sú už so svojím dieťaťom v domácom prostredí.

Pomoc a podpora

Podpora, spolupatričnosť, zdieľanie a pochopenie. Aj to potrebujú rodičia predčasne narodených detí. Okrem zdravotného personálu v nemocniciach sú to hlavne rodičia združení v malíčku, ktorí pri nich môžu stať v ťažkých chvíľach a prostredníctvom laického poradenstva im môžu byť oporou a povzbudením.

Členmi združenia sú rodičia, lekáry, zdravotné sestry, dobrovoľníci ako aj ľudia, ktorí nemajú osobnú skúsenosť s predčasným pôrodom, ale napriek tomu im to nie je ľahostajné. Len vďaka ich nadšeniu je o práci OZ malíček počuť a dostáva sa im naspäť veľa pozitívnej spätnej väzby od rodín, ako aj z nemocníc.

Veronika KMETÓNY GAZDOVÁ

Kontakt:

OZ malíček

Krásnohorská 11, 851 07 Bratislava

telefón: 0948 129 985

e-mail: info@nasmalicek.sk

web: www.malicek.sk

Svetový deň predčasne narodených detí 2020

Spoločne pre deti narodené priskoro
– Záleží nám na budúcnosti

Svetový deň predčasne narodených detí 17. november

17.10. deň na svete sa narodí predčasne.

powered by global alliance for newborn care

EFONI european foundation for the care of newborn infants

supported by malíček

Občianske združenia Prima a Stopa Slovensko sa už druhý rok snažia prostredníctvom kampaní zatiať niektorými tabuizovanými témami v našej spoločnosti, rozšíriť ľuďom vedomosti o málo diskutovaných problémoch a čo je najdôležitejšie, bojovať proti neviditeľnosti.

O akej neviditeľnosti hovoríme a kto sú vlastne OZ Prima a Stopa Slovensko? Sme dve občianske združenia, pôsobíme v Bratislave. Pracujeme s ľuďmi bez domova, injekčnými užívateľmi drog a ľuďmi z pouličného sexbiznisu. Robíme si svoju mravčiu prácu, väčšinou v tichosti a bez povšimnutia.

Redukcia dopadov rizikového správania

Keďže som jedna z „Primy“, poviem vám viac o nás. Združenie vzniklo pred 22 rokmi vďaka zopár skvelým ľuďom a ich odvážnej myšlienke začať pracovať s najzraniteľnejšími zo zraniteľných – skrytou populáciou injekčných užívateľov drog. V tom čase bola terénna sociálna práca a najmä harm reduction v západných krajinách bežnou praxou, u nás iba fantáziou a na naše konzervatívne pomery veľmi provokatívnou témou. Harm reduction, teda redukcia dopadov už vzniknutého rizikového správania, je bežnou metódou sociálnej práce. Naším cieľom je ochrana verejného zdravia, čo realizujeme najmä programom výmeny ihliel, testovaním na infekčné a sexuálne prenosné ochorenia, ponúkame ošetrovanie v teréne, sociálne poradenstvo a asistenciu, právne a psychologické poradenstvo. Samozrejme anonymne a bezplatne. Harm reduction patrí medzi najefektívnejšie metódy sociálnej práce, ak hovoríme o vyššie spomenutých cieľových skupinách, keďže prvý kontakt sa deje na ulici, teda na miestach, kde naši klienti prežívajú a pohybujú sa najčastejšie. Schválne som použila výraz „prežívajú“, keďže každý deň je bojom.

Na ulici je kríza celoročne

Nedávno sa nás pri rozhovore s verejnou ochrankyňou práv pri odovzdaní ceny za rok 2020 spýtali, ako vnímame krízovú situáciu, pred ktorú nás postavila pandémia v uliciach. Veľmi trefne a s úsmevom im odpovedal môj kolega Pavol Sabela z OZ Stopa Slovensko: „My zažívame s klientmi krízu na uliciach celoročne. S pandémiou aj bez nej.“ A je to tak. V lete odpadávajú od teplôt, dehydrovaní a unavení z celodennej horúčavy. V zime sa nemajú kde skryť pred nízkymi teplotami, nocľahárne sú preplnené – ak teda vôbec nejaké sú. Pandémia koronavírusu zmenila našu prácu, možno nás na chvíľu privedla do neistoty, no ak pracujete v neziskovom sektore, tak viete, že na „krízové situácie“ musíte byť pripravení stále. Rok 2020 nám ukázal, ako veľmi sa ľudia vedú zmobilizovať, ak ide o dobrú vec. A zároveň, ako veľmi náš systém nemyslí na tých posledných v akomsi pomyselnom sociálnom rebríčku.

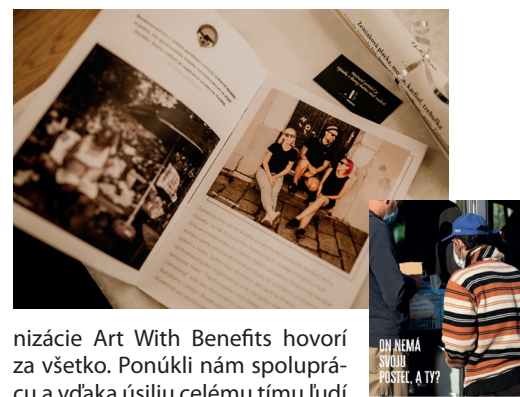

Od marca sme zo správ počúvali heslá „zostaňte doma“, „chráňte sa rúškom“ a mnohé iné. My sme len stáli a mlčky sa divili, či to myslia vážne a ak áno, či myslia aj na tie tisíce ľudí bez domova, bez práce a bez rúšok. Prvé týždne pandémie nás podržali ľudia, ktorí sledujú našu činnosť cez sociálne siete – my sme hromadne nosili svoje posteľné obliečky na poštu, aby nám oni z čoho mali ušit rúška. Rúška chodili v stovkách kusov, no rovnako rýchlo sa aj rozдали na uliciach. Keďže dezinfekcia je bežnou súčasťou našej práce a disponujeme ňou celoročne, spočiatku sme nemali problém s jej distribúciou klientom. No aj tieto zásoby sa veľmi rýchlo míňali. Naš tím sa zredukoval skoro na polovicu, keďže mnoho našich kolegov býva mimo mesta, čo spôsobilo, že sme viac než tri mesiace slúžili dvojnásobné množstvo služieb ako bežne.

Kampan' UKONČIME NEVIDITEĽNOSŤ

Všetky spomínané udalosti viedli k tomu, že po uplynutí prvého núdzového stavu sme spustili kampan' UKONČIME NEVIDITEĽNOSŤ. Bolo nám smutno, možno sme pociťovali aj určitú dávku hnevu a krivdy. Ľuďom sme chceli ukázať, že tak, ako je pre nich ne-

viditeľná naša práca, sú pre mnohých neviditeľní aj ľudia, vedľa ktorých možno prejdú bez povšimnutia každý deň. Kampan' trvala iba mesiac, no snažili sme sa dosiahnuť, aby nás, neviditeľných, bolo vidno aj v uliciach. Ak sa deje niečo dobré, do cesty vám padajú okrem dobrých vecí aj dobrí ľudia. Dobrí ľudia, o ktorých teraz hovorím, sú dve sympatické mladé ženy, ktoré si povedali, že umenie môže pomáhať. Názov ich orga-

nizácie Art With Benefits hovorí za všetko. Ponúkli nám spoluprácu a vďaka úsiliu celému tímu ľudí okolo nich sme 13. augusta zažili vyvrcholenie kampane formou benefičného večera. Bol to absolútne iný večer, než na aké sme zvyknutí v neziskovom sektore. A práve to bolo cieľom. Chceli sme ukázať, že večer s ľuďmi z neziskoviek nemusí byť len o jedle, ktoré si donesiete sami, alebo o priestoroch pod holým nebom či hangároch. Môže ísť aj o výnimočný večer, ktorý hovorí o výnimočných ľuďoch, na ktorý si zo skrine vyberiete tie najlepšie šaty a košeľu, aké máte doma.

Celoročne (ne)viditeľní

Myslím, že hovoriť o výnimočnosti každého jedného človeka, ktorý žije na ulici, je dôležité. A rovnako tak je dôležité hovoriť aj o nás, sociálnych pracovníkoch. Pracujeme v teréne, či je vonku horúco alebo mrzne, sneží či prší hustý dážď. Nemáme si od koho vypýtať vyššie platy a rovnako sme celoročne v „prvej línii“. Zároveň sme celoročne neviditeľní, rovnako ako naši klienti. Sme ľudia, ktorí nemajú home office a neriešime, či je alebo nie je pandémia. Robíme svoju prácu najlepšie ako vieme a budeme v tom pokračovať zajtra alebo aj o rok. Len dúfame, že tá neviditeľnosť, o ktorej sme hovorili, už nebude taká silná ako je dnes.

Mgr. Sabína BRÉDOVÁ

Kontakt:
Občianske združenie Prima
Hviezdoslavovo nám. 17
811 01 Bratislava
telefón: 0948 620 251
e-mail: zdruzenie.prima.ba@gmail.com
web: www.primaoz.sk

Na Slovensku pribudne každoročne vyše 30 000 ľudí s diagnózou rakovina. Je jednou z najväčších život ohrozujúcich chorôb. Jej dôsledky a dopad Liga proti rakovine zmierňuje už 30 rokov. Dôležitý spôsob je aj psychosociálna starostlivosť, ktorá je jej hlavnou doménou.

Liga proti rakovine je nezávislé občianske združenie, ktoré na Slovensku pomáha onkologickým pacientom a ich blízkym. Je člen Európskej asociácie líg proti rakovine (ECL) a člen Únie pre medzinárodnú kontrolu rakoviny (UICC). Nepretržite realizuje množstvo vlastných psychosociálnych projektov, ktoré rozširuje podľa aktuálnych potrieb spoločnosti. Dnes sú to napríklad bezplatné projekty Onkoporadňa, Sieť onkopsychológov, Jednorazový finančný príspevok, Relaxačná či Rodinná týždňovka, Náhradný domov, Pomoc príbuzným a pozostalým, Centrá pomoci alebo Vystrihaj sa Slovensko.

Bezplatná Onkoporadňa

Prostredníctvom Onkoporadne (0800 11 88 11, poradna@lpr.sk) ponúka Liga možnosť celoročne sa poradiť so skúsenými odborníkmi v otázkach súvisiacich s onkologickou diagnózou, poradiť sa o sociálno-právnych záležitostiach a o problémoch súvisiacich s psychikou pacientov. Je možnosť konzultovať tiež otázky v oblasti výživy, informovať sa ohľadom prevencie či genetiky.

Bezplatná Sieť onkopsychológov

Onkopsychológovia pomáhajú onkologickým pacientom a ich blízkym v ťažkých chvíľach, počas onkologickej liečby a po nej. Poradenstvo a terapia sa realizujú na individuálnych či skupinových stretnutiach.

Jednorazový finančný príspevok

Ak sa ľudia s onkologickým ochorením dostanú do hmotnej núdze, môžu sa na LPR obrátiť so žiadosťou o jednorazový finančný výpomoc.

Bezplatná „Relaxačná týždňovka“

Na „Relaxačných týždňovkách“ môžu pacienti po prekonaní liečby či v štádiu doliečovania načerpať nové sily a získať nových priateľov, ktorých spája rovnaká životná situácia. Taktiež môžu získať cenné rady a pomoc od našich špecialistov na opätovný návrat do života.

Bezplatná „Rodinná týždňovka“

Rodiny, v ktorých jeden alebo obaja rodičia sú onkologickí pacienti, majú možnosť prežiť týždeň plný aktivít v spoločnosti ľudí, ktorí prežívajú podobné problémy. Na „Rodinnej týždňovke“ sa za asistencie odborní-

kov dozvedia, ako toto obdobie spoločne čo najlepšie zvládnuť.

Bezplatný „Náhradný domov“

Rodičia, ktorí prechádzajú náročným životným obdobím v dôsledku onkologického ochorenia ich dieťaťa, môžu byť v jeho blízkosti počas hospitalizácie v nemocnici. V Bratislave a Košiciach ponúkame službu

„Náhradný domov“, ktorá poskytuje všetky výhody plne vybavenej domácnosti.

Bezplatná podpora príbuzným a pozostalým – NOVINKA ROKU 2019

Na základe dlhoročných skúseností vznikli projekty určené na podporu príbuzným onkologických pacientov a pozostalým, ktorých blízki zomreli v dôsledku rakoviny. Obe tieto skupiny môžu využiť bezplatné individuálne sedenia alebo pravidelné podporné skupiny pod vedením onkopsychológov.

Centrá pomoci Ligy proti rakovine

V Centrách pomoci môžu pacienti denne navštevovať bezplatné kreatívne a edukačné kurzy, pohybové aktivity, využívať služby fyzioterapeutov, absolvovať výlety, kultúrne podujatia, stretávať sa s ľuďmi, ktorí sa ocitli v podobnej situácii ako oni. Centrá pomoci nájdete v Bratislave (Brestová 6, tel.: 02 5292 1735), Košiciach (Paulínyho 63, tel.: 02 5720 2931) a Martine (Kukučínová 2, tel.: 043 324 04 87).

Prevencia a informácie pre pacientov

Pre tých, ktorí chcú byť zodpovední k svojmu zdraviu, ponúka Liga preventívne a informačné brožúry, letáky a kampane. Informuje o preventívnych prehliadkach, ktoré je potrebné absolvovať, o tom, ako si urobiť samovyšetrenie v pohodlí domova, ponúka užitočné informácie o prevencii aj jednotlivých diagnózach.

Finančná zbierka Deň narcisov

Každoročne organizuje LPR verejno-prospešnú zbierku Deň narcisov. **Finančné prostriedky využíva na konkrétnu pomoc** onkologickým pacientom a ich blízkym vlastnými psychosociálnymi projektmi, na prevenciu a informovanosť verejnosti na celom Slovensku. Z vyzbieraných prostriedkov podporuje aj zdravotnícke zariadenia, nemocnice, iné občianske združenia alebo výskum v oblasti liečby onkologických ochorení. Tohtoročný 24. ročník zbierky pod názvom Deň narcisov špeciál mal mimoriadny online formát, ale narcisy ste mohli dostať exkluzívne v spriaznených obchodných reťazcoch kvôli aktuálnej epidemiologickej situácii.

Mgr. Petra BENCZYOVÁ
PR Manažérka

Kontakt:
Liga proti rakovine SR
Brestová 6, 821 02 Bratislava
telefón: 02 5292 1735
e-mail: lpr@lpr.sk
web: www.lpr.sk

Organizácia muskulárnych dystrofiíkov v SR (OMD v SR) poskytuje všestrannú a adresnú pomoc deťom aj dospelým s nervovosvalovými ochoreniami (NSO), podporujeme ich právo na nezávislý a plnohodnotný život, presadzuje špecifické potreby občanov s NSO, šíri pozitívny príklad zvládania dôsledkov veľmi ťažkého zdravotného postihnutia.

Už **20** rokov spolu pomáhame

Doteraz sme z účtu verejnej zbierky

Belasý motýľ prispeli **686 x**

v celkovej sume **368 349 €!**

www.belasymotyl.sk

Pomoc aj v časoch pandémie

Medzi jej hlavné aktivity patrí poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva, sprostredkovanie osobnej asistencie, organizovanie verejnej zbierky Belasý motýľ, letných rekondičných pobytov pre deti, mladých a dospelých so svalovou dystrofiou. Pripomienkuje zákony v sociálnej a zdravotnej oblasti, vydáva časopis Ozvena, spolupracuje s lekármi a odbornými organizáciami muskulárnych dystrofiíkov v zahraničí a podporuje a organizuje športové aktivity, ktorým sa môžu venovať aj ľudia s ťažkým svalovým ochorením.

Nervovosvalové ochorenia

NSO predstavujú veľkú skupinu chorôb, ktoré sa odlišujú rôznorodým postihnutím kostrových svalov a periférnych nervov a priebehom zhoršovania ochorenia. Zahŕňajú niekoľko desiatok špecifických ochorení, napríklad svalové dystrofie, spinálne svalové atrofie (SMA), amyotrofickú laterálnu sklerózu (ALS). NSO postihujú aj svaly dýchacie a hltacie alebo srdcový sval. Spôsobujú závažné deformity chrbtice či kontraktúry. Respiračnému zlyhaniu, ako najčastejšej

fatálnej príčine, sa dá predísť včasným nastavením na neinvazívnu pľúcnu ventiláciu alebo invazívnu pľúcnu ventiláciu cez tracheostómiu v domácom prostredí. Týmto vážnymi progresívnymi a zriedkavými chorobami trpia dospelí, ale aj deti a bábätká. Odhaduje sa, že na Slovensku dnes žije okolo 5 000 ľudí s nejakou formou NSO, presnejšie štatistiky chýbajú.

Aktuálna situácia v oblasti liečby

To, čo sa zdalo ako vzdialená fikcia, sa stáva skutočnosťou. Aj na Slovensku sa už deti so SMA liečia prvým liekom Spinraza, na vzácnu bodovú mutáciu Duchennovej svalovej dystrofie je kategorizovaný liek Translarna. Napriek pokroku vo výskume je však stále väčšina NSO nevyliciteľná. V každodennom živote majú pre ľudí s NSO nezastupiteľnú úlohu kompenzačné pomôcky, ktoré im umožňujú pohyb, uľahčujú starostlivosť a pomáhajú predchádzať zdravotným komplikáciám.

Odkázanosť na pomôcky

NSO spôsobujú imobilitu a odkázanosť

na pomoc inej osoby pri všetkých sebaobslužných úkonoch. Zdravotné poisťovne však považujú niektoré pomôcky pre ľudí s NSO za nadštandard. Zo zdravotného poistenia je možné napríklad získať iba jednu odsávačku hlienov, čo v praktickom živote nepostačuje. Bežný elektrický vozík hradí poisťovňa v plnej výške, čo je okolo 3 800 eur. Ale napríklad upravený elektrický vozík s polohovaním chrbta alebo nôh, čo je pre ľudí s NSO nevyhnutné, už poisťovňa v plnej výške neuhrádza. Jeho cena sa pritom môže vyšplhať až na 7 000 eur a viac. Elektrický polohovaciu posteľ zase poisťovňa uhradí iba tomu, kto je odkázaný na celodenné ošetrovanie. Ak už niekomu uhradila elektrický vozík, nemá z poistenia nárok na polohovaciu posteľ, aj keď je na ňu fyzicky odkázaný. Práve preto pod hlavičkou OMD v SR vznikla verejná zbierka Belasý motýľ, ktorej výťažok putuje aj na doplatky za kompenzačné pomôcky.

Belasý motýľ dáva krídla

Zbierka práve tento rok oslávila svoje 20. výročie. Za normálnych okolností by ste v druhý júnový piatok stretli v uliciach dobrovoľníkov s pokladničkami označenými belasým logom zbierky. Pre koronavírus však po prvýkrát v jej histórii zostali ľudia s NSO doma, pretože sú ohrozenou skupinou. Riziku nechcela organizácia vystaviť ani svojich dobrovoľníkov a širokú verejnosť, preto rozhodla vzdať sa aj sprievodných aktivít zbierky. Napriek pandémie potreby ľudí s NSO a ich odkázanosť na kompenzačné pomôcky pretrvávajú. Preto sa tento rok zbierka zrealizovala online, prostredníctvom internetu a sociálnych sietí. Vďaka podpore pani prezidentky Zuzany Čaputovej, známych osobností a hudobných kapiel, všetkým darcom a podporovateľom bola zbierka a jej 20. výročie úspešné. Kontinuita pomoci tak bude zachovaná.

História verejnej zbierky

Na úplnom začiatku bolo zopár jednotlivcov, ktorí inšpiráciu hľadali v zahraničí, ale začali bez akýchkoľvek skúseností. Prvý zbierkový deň s názvom My, ľudia so svalovou dystrofiou sa uskutočnil 14. júna 2001 v ôsmich mestách na Slovensku. Počas ďalších rokov sa zbierka volala Deň ľudí so svalovou dystrofiou, od roku 2006 ako Deň be-

lasého motýľa. Od roku 2015 bola verejná zbierka a všetky jej sprievodné podujatia, ako sú napr. bežecké podujatia či motorárska šou, zjednotené pod názov kampaň Belasý motýľ. Ústredným motívom kampane sa stal slogan „vaša pomoc – naše krídla“. Belasý motýľ je jediná zbierka na kompenzačné pomôcky na Slovensku, ktorá má takú dlhú tradíciu, celoslovenskú pôsobnosť a prispieva rovnocenne deťom aj dospelým s NSO. Verejnú zbierku a všetky sprievodné aktivity pripravuje pracovný tím centrály OMD v SR bez pomoci platených agentúr. Bez nároku na honorár pomáhajú zviditeľniť zbierku aj mnohé známe osobnosti. Prvá sa pridala herečka Anna Šišková, ktorá sa stala čestnou predsedníčkou organizácie a stojí pri nej od samotného vzniku zbierky. Pre organizáciu pomohla vybaviť spoluprácu s režisérom Jurajom Johanidesom, ktorý dlhoročne pripravuje šoty a spoty propagujúce verejnú zbierku. Skúsený manažér skupiny Polemic Juraj Cocher bol mentorom pri začiatkoch Koncertov belasého motýľa. Významným prvkom pri organizovaní zbierky je dobrovoľníctvo jednotlivcov, pomoc však poskytujú aj mnohé firmy, finančne, službami alebo tovarom.

Prvým cieľom zbierky bola kúpa kryostatu, ktorý sa používa pri diagnostike ochorenia. S pomocou príspevku z Konta nádeje bol prístroj zakúpený a darovaný nemocnici v Ružinove s cieľom zlepšiť diagnostiku osobám so svalovou dystrofiou a inými druhmi NSO. V ďalších rokoch zo zbierky prispievali predovšetkým na rôzne kompenzačné pomôcky svojim členom. Dvadsaťte výročie potvrdzuje, že rozhodnutie organizácie vziať veci do svojich rúk bolo správne. Dnes je totiž vidieť, že by ľudia s NSO čakali ďalších dvadsať rokov. Pretože kompetentní, ktorí majú moc veci meniť, stále nepochopili...

OMD v SR – kedysi a dnes

Postupom rokov sa OMD v SR vyprofilovala na profesionálnu organizáciu, ktorá poskytuje rôzne služby pre svojich členov a klientov. Zamestnanci organizácie, napriek tomu, že majú vážne zdravotné po-

stihnutia, sú súčasne profesionáli, vzdelaní vo svojich odboroch a poskytujú sociálne poradenstvo klientom v súlade so zákonom. OMD v SR je priekopníkom v službách pre užívateľov a užívateľky osobnej asistencie a pre osobných asistentov a asistentky, prevádzkuje dve Agentúry OA, v Bratislave a Žiline. Snaží sa byť rovnocenným partnerom pre odborníkov. Smerom k verejnosti chce predovšetkým šíriť osvetu o schopnostiach ľudí so ZP a o potrebe podpory nezávislého života. Skutočnosť, že v prevažnej miere sa tieto ochorenia prejavujú už v detstvom veku, znamená, že je potrebné mať kontakt s rodinou od začiatku a sprevádzať ju, aby dostala všetky potrebné informácie a podporu.

Vďaka kvalitnejšej komunikačnej technike dokážu byť dnes zamestnanci OMD v SR s klientmi v dennom kontakte, byť im oporou a pomáhať pri riešení rôznych situácií. Je úžasné, ako rôzne technické vymoženosti odstránili izoláciu ľudí, ktorí kvôli zhoršeniu zdravotného stavu musia byť napojení na dýchacie prístroje a nemajú veľa možností ísť von do spoločnosti. Napriek tomu môžu ostať v kontakte s priateľmi z celého sveta a zdieľať svoje životy. To v minulosti nebolo možné, mnohí imobilní ľudia boli veľmi osamelí a kvôli bariéram zatvorení vo svojich bytoch.

Pomoc naplno – aj počas pandémie

Aj OMD v SR bola v čase kulminácie pandémie nútená prejsť do online režimu. Svoje služby klientom naďalej poskytovala telefonicky a e-mailom. Informovala o rôznych službách pre ľudí so ZP, dávala tipy na do- nášku potravín, liekov a možnostiach pre-

pravy. Vysvetľovala, ako využívať eRecept, ponúkala pomoc s nákupmi. Na svojej webovej stránke založila samostatnú sekciu pre koronavírus, kde na jednom mieste našli členovia a klienti rýchlo a prehľadne všetky potrebné informácie. Dôraz bol kladený na získanie a preklad rád a odporúčaní pre NSO v zdravotnej oblasti zo zahraničia od rešpektovaných odborných a pacient-ských organizácií. Zo zdrojov verejnej zbierky Belasý motýľ organizácia nakúpila respirátory a zásobila tak svojich najzraniteľnejších členov na umelej pľúcnej ventilácii. A aj napriek tomu, že osobnú dobrovoľnícku pomoc pandémie znemožnila, pomáhajú dnes dobrovoľníci inak. Prekladom odborných materiálov, riedením dezinfekčného materiálu a jeho následnou expedíciou priamo ku konkrétnym členom.

Je veľa práce a aktivít, ktoré robia rôzne organizácie v neziskovom sektore, pričom supľujú úlohu štátu. Ak to štát robiť nechce, je potrebné, aby poskytol týmto organizáciám dostatok podpory a zdrojov. Tu by si zamestnanci OMD v SR želali, aby sa dôvera a podpora štátu voči nim zvýšila. Majú predsa jeden spoločný cieľ – pomoc občanom tohto štátu.

Natália TURČINOVÁ

Kontakt:

Organizácia muskulárných dystrofiíkov v SR

Vrútocká 8, 821 04 Bratislava

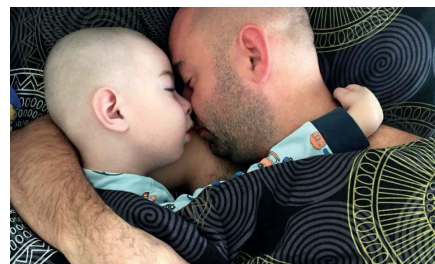
telefón: 02 4341 1686, 0948 529 976

e-mail: omd@omdvrsr.sk

web: <http://www.omdvrsr.sk>

Viac života, menej bolesti

Dnes žijeme s Maximkom v srdci. Aj vďaka Plamienku

V dome Katky a Maroša je ticho. Starší syn Adam je v škole, z obývačky zmizla hučiaci odsávačka, kyslíková bomba i všetky veci, ktoré ležiaci Maximko potreboval. „Jeho kočík sme deň po Štedrom dni odviezli mamičke zo Žiliny, ktorá ho využije pre svoju dcérku. Má šesť rokov, toľko, koľko mal Maximko,“ hovorí Maroš.

Maximko mal vážne metabolické ochorenie a hoci sa do dvoch rokov vyvíjal ako zdravé dieťa, choroba mu časom vzala možnosť

mi to psychicky pomáhalo, pretože som bola s Maximkom doma. Majo je popri svojej práci aj dobrovoľným hasičom, tam naberal silu on. Adama sme vodili na krúžky a na tréningy, pomáhali aj starí rodičia,“ vymenúva Katka. Obaja sa zhodujú, že teraz si nanovo zvykajú tráviť čas spolu. „Predtým sme sa pri Maximkovi museli striedať, aj na dovolenky sme chodili oddelene. Občas sa stalo, že sme sa doma len míňali,“ hovorí Majo.

Na syna obaja spomínajú s láskou. „Volali sme ho Dukát. Kým bol ešte zdravý a chodil,

Pokračovanie v zaužívaných zvykoch – neprestávam robiť veci, ktoré som robievala aj predtým.

Pomáhanie iným – radosť iných ľudí je radosťou i pre mňa. Rozhodla som sa pomáhať Plamienku a rodinám, o ktoré sa stará.

V neziskovej organizácii PLAMIENOK sa usilujeme:

- aby nevyliciteľne choré deti a ich rodiny žili doma čo najlepšie,
- aby sa kvalita odbornej pomoci o nevyliciteľne choré deti zvyšovala,
- aby deti a ich rodiny po strate blízkeho našli pomoc a podporu.

Všetky služby, prístroje a zdravotnícky materiál poskytujeme rodinám bezplatne.

Staráme sa o nevyliciteľne choré deti a ich rodiny.

Lekár, zdravotná sestra, psychológ a sociálny pracovník ich navštevuje

doma do okruhu 2 hodín jazdy od Bratislavy. V Centre smútkovej terapie poskytujeme deťom po strate blízkeho a rodinám po strate dieťaťa psychologickú a sociálnu pomoc.

Vzdelávame odborníkov a dobrovoľníkov, ktorí s nami spolupracujú.

Veríme v nenahraditeľnosť domova.

Veríme vo chvíle, ktoré sa už nikdy nevrátia.

Veríme v zmysel pomoci.

Mgr. Marcela FUKNOVÁ

Kontakt:

PLAMIENOK n. o.

Zadunajská 6/A, 851 01 Bratislava

telefón: 02 2071 8169

e-mail: info@plamienok.sk

web: www.plamienok.sk

chodiť, hovoriť a naplno vnímať. Nevzala mu však domov a prítomnosť blízkych. Keď mal štyri roky, dostal aj leukémiu a niekoľko mesiacov musel stráviť v nemocnici. „Doma by sme starostlivosť o Maximka bez pomoci Plamienka nemohli zvládnuť. Trávili by sme v nemocniciach oveľa viac času,“ pokračuje Maroš. „A vedeli sme, že Maximko ho má málo. Vďaka Plamienku sme zadarmo dostali všetko potrebné zdravotnícke vybavenie a prístroje, mohli sme kedykoľvek zavolať lekárovi. Maximko mohol byť doma s nami, medzi svojimi hračkami, v známom prostredí.“

Aby mohli byť synčekovi počas dlhých rokov úplne k dispozícii, snažili sa starať aj o seba a navzájom jeden o druhého. Nakonca zvládli postaviť aj dom a presťahovať sa. „Bolo ťažšie to zorganizovať, ale snažili sme sa. Ja som si chodila zabehať, na angličtinu, cvičiť, aj sadnúť si s kamarátkami. Veľmi

mal zlaté vlasy a bol buclatý, taký dukátik,“ hovorí Katka. Zostali im fotky zo spoločných výletov a príhody, ktoré im aj dnes vyvolajú na tvári úsmev. Katka si začína hľadať prácu, rozmyšľajú nad spoločnou letnou dovolenkou. „Snažíme sa neprestať žiť,“ hovorí Katka. Majo si dal na predlaktie vytetovať synčekovo meno s dátumom jeho narodenia aj smrti. Dátumy spája červená čiara v tvare srdcovej krivky. Maximko však aj ďalej zostáva v ich srdciach a v každej činnosti, ktorú robia.

Čo pomáha Katke v tomto období?

Pohyb – Keď je to možné, chodievam behať aj cvičiť. Vyčistí mi to hlavu a cítim sa potom vždy lepšie.

Knihy – čítam veľa životopisných kníh. Životy zaujímavých ľudí ma inšpirujú.

Priatelia – stretávať sa s kamarátkami, s ktorými sa dokážem úprimne porozprávať, je to liečivé.

HUMANITA

časopis
dobrovoľníckeho
sektora
Slovenskej republiky

Vydáva Slovenská humanitná rada, IČO: 17316014, s podporou grantu MPSVaR SR. Registrácia pod č. MK SR 710/92, ISSN 1336-2208. evč.: EV 384/08. Objednávky prijíma redakcia. Nevýžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Šéfredaktor: Ing. Maroš Silný. Adresa redakcie: Budyšínska 1, 831 03 Bratislava 3, telefón: 02 5020 0500, 02 5020 0511, 0948 016 123, e-mail: redakcia.humanita@gmail.com, web: www.shr.sk. Snímky: redakcia a archív organizácií. Grafická úprava a tlač: RAX, s.r.o., Bratislavská 10, 841 06 Bratislava. Distribúcia: Slovenská humanitná rada, Budyšínska 1, 831 03 Bratislava 3. Časopis vychádza 2-krát v roku. Náklad 3 500 kusov. © SHR

Už šesťnásť rokov organizuje Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) fotografickú súťaž Cesta svetla, ktorá sa teší čoraz väčšej obľube. Tohto roku sme ju, žiaľ, nemohli zrealizovať kvôli pandémie, no rozhodli sme sa ju nevynechať úplne. Tak vznikla myšlienka pripraviť Cestu svetla špeciál.

Ako fotografia

Blanka Mináriková:
Jesenné svitane (2013), 3. miesto

Anna T. Nagy:
Blind (2018)

História súťaže Cesta svetla sa začala písať v roku 2004. Jej cieľom je zvýšiť citlivosť spoločnosti voči ľuďom so zrakovým postihnutím a akceptovať ich ako prirodzenú súčasť spoločnosti. A čo lepšie spája a búra zbytočné bariéry ako umenie? V tomto prípade umenie zachytené vo fotografii? Amatérski i profesionálni umelci rôzneho veku sa už každoročne zapájajú do súťaže, ktorá má jedinú podmienku – umelecky zachytiť motív svetla alebo života so zrakovým postihnutím. Pravidelne sa prihlasujú stovky fotografů s tým najlepším, čo sa im podarilo zaznamenať hľadáčikom fotoaparátu. Súťaží sa v troch kategóriách: čier-no-biela a farebná fotografia, minulý rok sa pridala aj nová kategória – mobilná fotografia.

Tí najúspešnejší autori, ktorých určí odborná porota, bývajú ocenení. Slávnostná vernisáž spojená s odovzdávaním ocenení tým najlepším býva v ostatných ročníkoch v priestoroch Slovenského národného divadla. Víťazné snímky sú súčasťou spoločnej výstavy, ktorá nezriedka putuje po celom Slovensku. Fotografie sú zaradené aj do kalendára, ktorý vydáva Únia. Štandardný tandem, ktorý hodnotí súťažné snímky, tvoria Miroslav Zaťko a Ján „Myšiak“ Miškovič, ktorého verejnosť pozná ako úspešného fotografa so zrakovým postihnutím. No ani to mu nebráni robiť skvelé zábery. K nim sa v uplynulom ročníku pridala módná fotografia Lukáš Kimlička.

17. ročník zrušila pandémia

„Bohužiaľ, kvôli pandémie sme nemohli vyhlásiť už sedemnásť ročník súťaže, no vznikla myšlienka vytvoriť špeciálny, nesúťažný ročník. Počas uplynulých rokov sme nazhromaždili množstvo zaujímavých fotografií a rozhodli sme sa o ne s verejnosťou opätovne podeliť. Vybrali sme si nevšedný výstavný priestor, fotografie lemuujú záhradu Únie v Karlovej Vsi. Veríme, že prinesú zaujímavý pohľad nielen na život ľudí so zrakovým postihnutím, ale budú tiež dôvodom na príjemné zastavenie sa počas týchto hektických dní,“ hovorí Pavol Korček, koordinátor súťaže. „Ukazuje sa, že to bol dobrý krok, pretože vystavené fotografie verejnosť zaujali. Čochvíľa sa niekto pri zaujímavej snímke pristaví,“ doplnila Tatiana Winterová, riaditeľka Únie. Nesúťažný ročník Cesty svetla špeciál bol zrealizovaný aj vďaka podpore spoločnosti Velux.

Róber Ragan:
Po premiére (2018)

búra bariéry

Vladimír Mulík:
Cesta svetla (2009)

Vladimír Ezr:
Pod lampou (2013)

Eliška FRIČOVSKÁ

Kontakt:
Únia nevidiacich
a slabozrakých Slovenska
Sekulská 1, 842 50 Bratislava
telefón: 02 6920 3420
e-mail: unss@unss.sk
web: <http://www.unss.sk>

Spôsobujú vám schody problém?

Stannah

Stannah Vám ponúka stoličkové výťahy na všetky typy schodísk.

ŽZP občanom poradíme, ako získať na zakúpenie štátny peňažný príspevok.

Zavolajte na naše
bezplatné telefónne číslo

0800 162 162

www.stannah.sk

Viac ako
600 000
Stannah
zákazníkov
na svete

Sme priami výrobcovia a špecialisti na najpredávanejšie stoličkové výťahy na svete!